

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

ROCZNICE HISTORYCZNE

**Upamiętnianie - narracje - spory
w perspektywie współczesnej polityki pamięci**

**05-06 czerwca 2025
Collegium Politicum UAM
sala 43**

**Program
i informacje
organizacyjne**

**Wydział Nauk Politycznych
i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 5
61-614 Poznań
Kampus Morasko**

Szanowni Państwo,

rocznice historyczne przypominają oraz w symboliczny sposób odtwarzają wydarzenia z przeszłości. Ich upamiętnianie współokreśla kształt i charakter wspólnoty narodowej, zaś toczące się wokół nich dyskusje i spory są ważnym obszarem debaty publicznej. Ujawniają one podziały, różne sposoby myślenia, rozumienia czy interpretacji przeszłości. Niemniej gros rocznic historycznych integruje wspólnotę narodową i elity polityczne. Ich świętowanie oraz związane z tym obrzędy i rytuały stanowią nośnik polityki pamięci, chroniący przeszłość przed zapomnieniem. W 2025 roku przypadają ważne rocznice historyczne, jak na przykład 80. rocznica zakończenia II wojny światowej, które mają istotne znaczenie dla historii Polski, Europy i świata. Rocznice te stanowią okazję do refleksji nad procesami upamiętniania wydarzeń z przeszłości, a także nad tym, jak polityka kształtuje pamięć narodową, regionalną czy europejską. Rocznice związane z kluczowymi dla państw i narodów momentami historycznymi są niejednokrotnie przedmiotem politycznych, społecznych i kulturowych interpretacji, jak również dyskusji i sporów. W obliczu rocznic związanych z historią Polski czy Europy istotne jest zatem pytanie o rolę pamięci w kształtowaniu współczesnych narracji narodowych, a także o sposoby obchodzenia i upamiętniania ważnych wydarzeń historycznych oraz związanych z nimi postaci w kontekście polityki pamięci.

Celem konferencji jest teoretyczne i praktyczne pogłębienie problematyki upamiętniania rocznic historycznych, ze szczególnym uwzględnieniem roli państw, instytucji edukacyjnych, organizacji społecznych czy mediów w tworzeniu oraz przekazywaniu pamięci historycznej. Podczas obrad konferencji zajmiemy się również analizą zmieniających się form upamiętniania oraz ich wpływu na świadomość historyczną społeczeństw – ze szczególnym uwzględnieniem aspektów politycznych, społecznych oraz kulturowych.

Chcemy, by prowadzone dyskusje koncentrowały się m.in. na następujących obszarach: roli polityki pamięci w kontekście upamiętniania rocznic historycznych; rocznicach historycznych postrzeganych oraz wykorzystywanych jako narzędzia polityki wewnętrznej i międzynarodowej; upamiętniania rocznic historycznych w państwach europejskich i pozaeuropejskich; kontrowersjach i sporach wokół upamiętniania rocznic historycznych i narracji o nich; rocznicach historycznych w edukacji i kulturze; obrazie rocznic historycznych w różnych rodzajach mediów. Na zarysowane wyżej problemy – co znajduje odzwierciedlenie w programie konferencji – chcemy spojrzeć z różnych perspektyw naukowych, szukając przy tym nie tylko różnic w podejściu metodologicznym i interpretacyjnym, ale także wspólnego mianownika oraz interdyscyplinarnych inspiracji.

Życzę Państwu miłego pobytu w Poznaniu oraz owocnych obrad konferencyjnych.

W imieniu organizatorów konferencji

Dr hab. Bartłomiej Secler

Organizatorem
Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej
pt.
Rocznice historyczne
Upamiętnianie – narracje – spory w perspektywie współczesnej polityki pamięci

jest

Zakład Najnowszej Historii Politycznej
Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Partnerzy konferencji

Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu
Ośrodek Badań i Edukacji Europejskiej

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ

Oddział w Poznaniu

**Ośrodek Badań
i Edukacji Europejskiej**

Komitet organizacyjny
prof. UAM dr hab. Elżbieta Lesiewicz
prof. UAM dr hab. Witold Mazurczak
prof. UAM dr hab. Paweł Stachowiak
prof. UAM dr hab. Rafał Reczek
dr hab. Bartłomiej Secler
dr Magdalena Lorenc
mgr Aleksandra Mazurek

Adres korespondencyjny
Zakład Najnowszej Historii Politycznej WNPID UAM
Ul. Uniwersytetu Poznańskiego 5
61-614 Poznań

Dzień pierwszy konferencji

05 czerwca 2025

Program

05 czerwca 2025 (czwartek)
sala 43

11.00-11.30

Rejestracja uczestników konferencji

11.30-11.45

Otwarcie konferencji

11.45-12.45

Sesja 1

Tradycje obchodzenia świąt historycznych w Polsce

Prof. dr hab. Waldemar Łazuga
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Polska Akademia Umiejętności w Krakowie

Prof. UAM dr hab. Paweł Stachowiak
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

12.45-14.00

Sesja 2

Prowadzenie: prof. UAM dr hab. Paweł Stachowiak

***Typologie kulturowych postaw rewitalizacyjnych jako narzędzie analizy
pamięci historycznej***

Prof. UAM dr hab. Joanna Rak
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

***Święta i świętowanie jako sposób komunikowania o przeszłości państwa
– przykład Polski***

Dr Katarzyna Kącka
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Obraz wybranych rocznic historycznych w systemie oświaty RP

Prof. UAM dr hab. Marcin Rachwał
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

***Rocznice jako przestrzeń konfliktu pamięci w państwach z doświadczeniem
systemu niedemokratycznego i transformacji.***

Przypadek Polski, Hiszpanii i Chile

Prof. UZ dr hab. Anna Ratke-Majewska
Uniwersytet Zielonogórski

14.00-14.30

Przerwa lunchowa

14.30-16.00

Sesja 3

Prowadzenie: prof. UAM dr hab. Elżbieta Lesiewicz

***Rocznice w polityce pamięci i działalności Poznańskiego Towarzystwa
Przyjaciół Nauk***

Prof. UEP dr hab. Filip Kaczmarek
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk

„Wyjątkowy 1 maj”. Niezależne obchody 1 maja 1989 r. w Poznaniu

Prof. UAM dr hab. Rafał Reczek
Instytut Pamięci Narodowej
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Obchody Milenium Chrztu Polski. Polityka pamięci Państwa i Kościoła

Prof. UAM dr hab. Paweł Stachowiak
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

***Debaty historyczne o odpowiedzialności i winie w stulecie wybuchu I wojny
światowej – próba zarysowania problemu***

Dr Romuald Rydz
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

16.00-16.30

Przerwa kawowa

16.30-18.00

Sesja 4

Prowadzenie: Prof. UZ dr hab. Anna Ratke-Majewska

***Igrzyska pseudo-olimpijskie w Drehberg jako forma lokalnego rytuału pamięci
w kontekście 250-lecia Philanthropinum***

Prof. AWF dr hab. Mateusz Rozmiarek
Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu

***„Nigdy więcej inwazji, okupacji i podboju”. Kontrowersje wokół upamiętniania
500lecia konkwisty i 200lecia niepodległości Meksyku***

Prof. UJ dr hab. Marta Kania
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

***Od nacjonalizmu po feminizm – reinterpretacje pamięci o wydarzeniach 2 maja
1808 roku w Madrycie***

Dr Bartłomiej Różycki
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Rocznice historyczne w exposé ministrów spraw zagranicznych RP

Dr Piotr Pochyły
Uniwersytet Zielonogórski

18.00-18.15

Przerwa

18.15-19.15

Sesja 5

Prowadzenie: dr hab. Bartłomiej Secler

Co mówi „historia mówiona”? Głos jednostki w narracji zbiorowej

Dr Jacek Kubiak
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Poznańskie Archiwum Historii Mówionej. Wydawnictwo Miejskie Poznania

19.15-20.30

Kolacja

Klub Profesorski

Dzień drugi konferencji

06 czerwca 2025

Program

06 czerwca 2025 (piątek)

sala 43

09.00-10.30

Sesja 6

Prowadzenie: dr Katarzyna Kącka

Zapomniane rocznice? Upamiętnianie wydarzeń sprzed 1918 r. w polskiej polityce historycznej w latach 2015-2025

Dr Dawid Gralik

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Pamięć o drugiej wojnie światowej w ukraińskiej polityce historycznej w latach 2005-2025 – rocznice, święta, bohaterowie narracji

Dr Katarzyna Jędraszczyk

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Parlamentarne narracje o III RP w uchwałach rocznicowych Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (1989-2023)

Dr hab. Bartłomiej Secler

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Retoryczne strategie pamięci zbiorowej w preambułach ustaw ustanawiających polskie święta państwowe i narodowe w latach 1989-2025

Mgr Marta Klimczak-Uzdowska

Uniwersytet Warszawski

10.30-10.45

Przerwa kawowa

10.45-12.15

Sesja 7

Prowadzenie: dr Katarzyna Jędraszczyk

Marzec 1968 pół wieku później. Wzory pamięci hegemonicznej

Prof. UAM dr hab. Piotr Forecki

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Maria Skłodowska-Curie w polskiej polityce pamięci – między naukowym dziedzictwem a symbolem patriotyzmu

Prof. UAM dr hab. Elżbieta Lesiewicz

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Rocznicowe rytuały smoleńskie w perspektywie neodurkheimizmu

Dr Małgorzata Kołodziejczak

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

***Kwestie polityki historycznej w narracjach partii „Alternatywa dla Niemiec”
dotyczących polityki zagranicznej Niemiec wobec Rosji***

Mgr Viktor Savinok

Instytut Zachodni im. Zygmunta Wojciechowskiego w Poznaniu

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

12.15-12.45

Przerwa lunchowa

12.45-14.45

Sesja 8

Prowadzenie: mgr Marcin Wochelski

Wielkie Węgry na małej wyspie – architektoniczna (re)konstrukcja mitu?

Dr Magdalena Lorenc

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

***Wykorzystanie wybranych rocznic historycznych w propagandzie prasowej PZPR
w latach 1980 – 1989***

Mgr Filip Przytułski

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Szczecińskiego

***Narracje w prasie sportowej w kontekście rocznic przełomowych meczów
reprezentacji Polski w piłkę nożną***

Mgr Łukasz Trojanowski

Zamojskie Towarzystwo Oświatowe

***Analiza roli rocznicy upamiętniającej wyzwolenie KL Auschwitz-Birkenau dla relacji
polsko-izraelskich w latach 2016-2023***

Lic. Ada Rogalewicz-Żylińska

Uniwersytet Warszawski

***Powstanie zwycięskie i powstanie przegrane – dlaczego wolimy świętować swoje
klęski? Analiza zjawiska na przykładzie obchodów rocznicy Powstania
Wielkopolskiego oraz Powstania Warszawskiego***

Lic. Nicol Perz

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

***Dla kogo pamięć Niepodległej? Polskie upamiętnienia „Matek Niepodległości”
w setną rocznicę jej odzyskania***

Lic. Zuzanna Szymczak

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

14.45-15.00

Podsumowanie i zamknięcie obrad konferencji

Informacje organizacyjne

Miejszem konferencji jest budynek Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM (Collegium Politicum) w Poznaniu, mieszczący się przy ul. Uniwersytetu 5 na Kampusie Morasko.

Wszystkie zaplanowane sesje konferencji odbędą się w sali nr 43, zlokalizowanej na parterze budynku. W sali obrad do dyspozycji uczestników będzie komputer z rzutnikiem multimedialnym. Prosimy, by swoje wystąpienia planować na nie więcej niż 15 minut.

Dojazd na Kampus Morasko Poznańskim Szybkim Tramwajem (PTS)

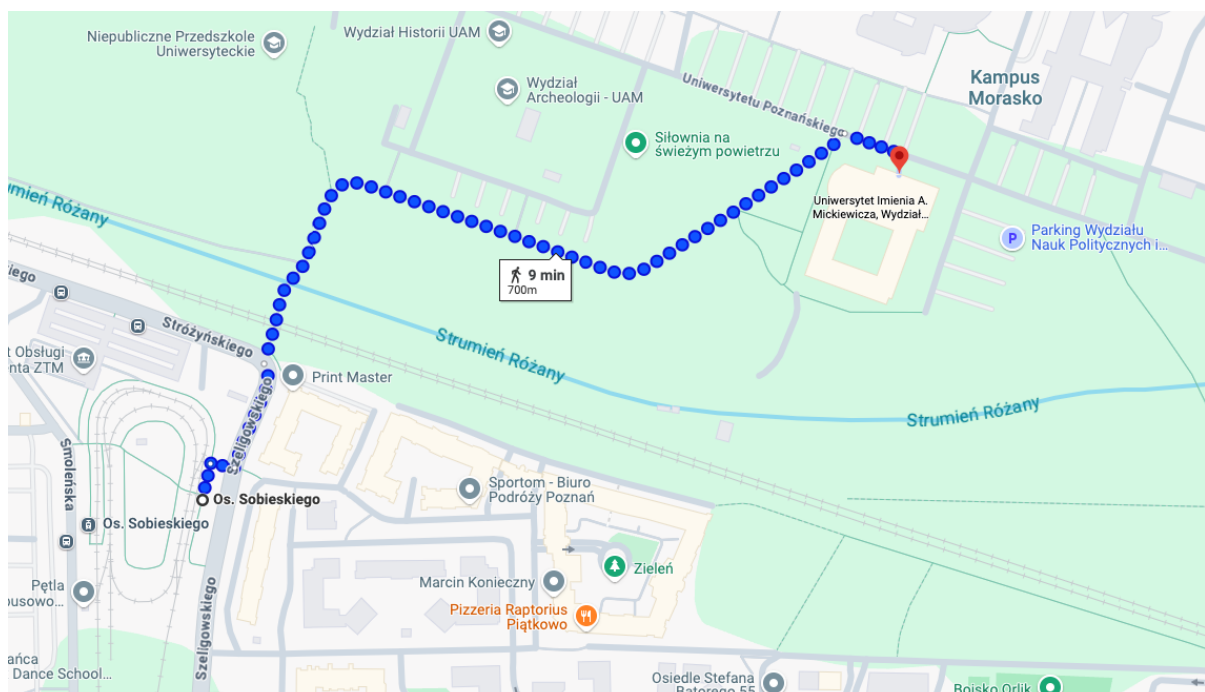
Dojazd z centrum Poznania na Kampus Morasko UAM jest wygodny i dobrze skomunikowany środkami transportu publicznego. Z Ronda Kaponiera, będącego głównym węzłem komunikacyjnym miasta, można wsiąść w tramwaj linii 12, 14 lub 15 w kierunku Osiedla Sobieskiego. Z przystanku „Most Teatralny” odjeżdżają dodatkowo także tramwaje linii 16.

Podróż można rozpocząć również z innych punktów w centrum, na przykład z Dworca Głównego – skąd pieszo można dojść do Ronda Kaponiera (około 5 minut) lub wsiąść w tramwaj linii 14 z przystanku „Most Dworcowy”. Przejazd tramwajem zajmuje około 15 minut i kończy się na przystanku PST Os. Sobieskiego.

Kampus Morasko położony jest w północnej części miasta, w dzielnicy Umultowo. Całkowity czas dojazdu z centrum wynosi zwykle około 20 minut.

W Poznaniu obowiązują bilety jednorazowe czasowe. W taryfie normalnej kosztują odpowiednio: do 15 minut – 4 zł, do 45 minut – 6 zł, do 90 minut – 8 zł. W taryfie ulgowej przysługuje 50% zniżki.

Z przystanku końcowego „Os. Sobieskiego” należy kierować się pieszo w stronę Kampusu Morasko. Dojście do budynku WNPID UAM zajmuje około 8–10 minut (zob. mapa).

Osoby przyjeżdżające na kampus samochodem mają do dyspozycji bezpłatny parking przy budynku Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

Wydział
Nauk Politycznych
i Dziennikarstwa

<https://wnpid.amu.edu.pl/badania/konferencje/konferencja-rocznice-historyczne>